

TILSYNS- RAPPORT

Betinget vedtak om akkreditering av fagskoleutdanning

Travtrener - trening av hest, oppstart og drift av egen
travstall ved Stiftelsen Norsk Hestesenter

2021



NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.



NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved



- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge



NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.



Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.



NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn



NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Institusjon	Stiftelsen Norsk Hestesenter, organisasjonsnummer 963939507.
Fagskoleutdanningens navn	Travtrener - trening av hest, oppstart og drift av egen travstall
Utdanningsform	Nettbasert med samlinger
Sakkyndige	Ingvild Skjetne, Kirsten Flaten, Signe Tretteteig, Bendik Mong og Bjørn Steinseth (fagperson)
Dato for vedtak	25.05.21
NOKUTs saksnummer	21/01782

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Hva søknaden gjelder

Stiftelsen Norsk Hestesenter søkte NOKUT til søknadsfristen 10. februar 2021 om akkreditering av *Travtrener - trening av hest, oppstart og drift av egen travstall* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er

- 30studiepoeng
- nettbasert med samlinger

Den stedbaserte undervisningen vil finne sted på studiestedet Starum.

Innhold

Hva søknaden gjelder	4
1 Vedtak.....	6
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning.....	8
2.1 Utdanningens navn	8
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur	9
2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet	10
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse	11
2.5 Omfang og nivå	12
2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler	13
2.7 Opptakskrav	13
2.8 Politiattest.....	15
2.9 Skikkethetsvurdering.....	16
2.10 Fagmiljø og sensorer.....	17
Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser	21
Vedlegg 2: Sakkyndige	22

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Travtrener – trening av hest, oppstart og drift av egen travstall*, 30 studiepoeng nettbasert undervisning med samlinger, ved Stiftelsen Norsk hestesenter AS er oppfylt på følgende vilkår:

- At dere snevrer inn det formelle opptakskravet til å kun gjelde fagbrev i hestefag og fagbrev i hovslagerfag, jf. Fagskoleforskriften § 7 første og fjerde avsnitt.
- At dere fjerner intervju som eget opptakskrav, jf. Fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt
- At dere gjør rede for hvordan opptaksprøven skal rangeres, jf. Fagskoleforskriften § 18
- At dere oppgir krav til fagmiljøets størrelse i deres egen kravspesifikasjon, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt.

Dere må sende dokumentasjon til NOKUT på at dere har utført endringene vi stiller som vilkår for akkrediteringen. Utdanningen kan ikke starte opp før dere har sendt dokumentasjonen og deretter har mottatt tilbakemelding fra NOKUT på at vilkårene er oppfylt. Fristen for å sende dokumentasjonen er senest tre år etter vedtaksdato.

I kapittel 2 har vi begrunnet vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) kapittel 5

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 10. februar 2021.

Vedtaket gjelder for studiestedet Starum.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er:

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering

- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- klagerett på enkeltvedtak – § 28
- klagefrist – § 29
- innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- klageinstans – §§ 32 og 33
- klageinstansens vedtak er endelig – § 28
- retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

Dere må starte opp utdanningen innen tre år

Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdatoen. Dere må starte opp utdanningen innen tre år fra vedtaksdatoen. Dersom dere ikke har startet opp utdanningen innen tre år, vil akkrediteringen falle bort, jf. fagskoleforskriften § 52.

Dere må melde fra om noen typer endringer i den akkrediterte utdanningen

Fagskoletilsynsforskriften § 5-1 lister opp endringer som er meldepliktige. Dersom dere vil gjøre meldepliktige endringer i den akkrediterte utdanningen, må dere melde fra til NOKUT før dere gjennomfører endringen. NOKUT vurderer om endringene gjør det nødvendig å søke om ny akkreditering.

Dere kan velge om dere vil tilby utdanningen på heltid eller deltid

Dersom utdanningen er akkreditert som heltidsutdanning, kan dere også tilby den som deltidsutdanning uten å melde fra til NOKUT. På samme måte kan dere tilby en akkreditert deltidsutdanning som heltidsutdanning. Begge disse endringene forutsetter at dere følger samme utdanningsform, og at utdanningen ellers er i samsvar med akkrediteringen og kravene til fagskoleutdanning.

Dere må rapportere til Statistisk sentralbyrå og DBH Fagskolestatistikk

Statistisk sentralbyrå (SSB) vil tildele denne utdanningen en NUS-kode. Dere skal bruke koden når dere rapporterer om utdanningen til SSB og til DBH Fagskolestatistikk.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1:

- «Utdanningen skal ha
 - a. et dekkende navn.»

NOKUTs vurdering:

Navnet er dekkende for utdanningen.

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Travtrener - trening av hest, oppstart og drift av egen travstall*.

Norsk Hestesenter tilbød travtrenerutdanning på 30 stp. fra 2010–2014. I 2014 ble utdanningen endret til 60 studiepoeng og det ble lagt inn mer praksis i utdanningen. Dere skriver at kvalitetsarbeidet hos dere har synliggjort at det er behov for å redusere deler av praksis som er knyttet til stallarbeid og trening av hest. Dere ønsker også å gjøre studiet mer tilgjengelig ved å tilby deler av undervisningen digitalt. På grunn av reduksjon av praksis og mer konsentrert fokus på hovedtemaer, mener dere at timetallet reduseres så mye at det er mest hensiktsmessig å endre fra 60 til 30 studiepoeng.

Hovedmålgruppa til studiet har som oftest jobbet en stund hos en etablert travtrener, men trenger faglig påfyll og kompetanse om oppstart og etablering av egen virksomhet. Dere mener dette behovet vil bli ivaretatt i den nye utdanningen og dere vurderer å tilby et forberedende kurs for målgruppa som har lite eller ingen praksis. Studentene skal etter endt utdanning ha oppnådd meget gode kunnskaper for å kunne etablere og drive travtrenervirksomhet ut fra hestefaglige, økonomiske, etiske og sikkerhetsmessige anerkjente prinsipper, offentlige bestemmelser og lovverk.

Det er Det Norske Travselskap som utsteder trenerlisenser. Travtrenerutdanningen er i tråd med de forutsetninger som er satt i samarbeid med Det Norske Travselskap (DNT) for utdanning av personer som skal drive næringsmessig virksomhet som profesjonell travtrener i Norge. Utstedt vitnemål fra Norsk Hestesenter sin travtrenerutdanning er et krav i DNT sine lisensbestemmelser for å kunne søke om profesjonell trenerlisens.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1:

«Utdanningen skal ha [...]

b. et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

NOKUTs vurdering:

Utdanningens faginnhold og struktur er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet.

Utdanningen er delt inn i fire emner.

1. Treningslære og trening av hest. Fordypning og praksis, 10 stp.

Temaer i emnet:

- praktisering av ulike treningsmetoder
- håndtering av hesten, samspill mellom hest og trener
- observasjon og vurdering av hestens eksteriør og bevegelser
- egnede hjelpemidler i treningsarbeidet
- innkjøring og trening av unghest
- løpskjøring
- treningslære teori
- praksis

2. Hestehold og stalldrift, 10 stp.

Temaer i emnet:

- veterinærlære, sykdomslære, anatomi og fysiologi
- hovpleie
- avl og oppdrett (travspesifikt)
- fôringslære
- bransjestandard hest, kvalitetssikring og internkontroll
- stallmiljø, lover og forskrifter
- antidopingarbeid og dyrevelferd

3. Økonomi og administrasjon, 5 stp.

Temaer i emnet:

- rammevilkår for hestehold
- bedriftsøkonomiske temaer inkl. regnskapsanalyse
- arbeidsgiverrollen/ledelse
- innovasjon og næringsetablering

4. Markedsføring og kommunikasjon, 5 stp.

Temaer i emnet:

- informasjonsvirksomhet, bruk av ikt

- service og kundebehandling, omdømme, etikk
- mediatrening

Utdanningen dekker nødvendige temaer og rekkefølgen til emnene virker logisk for at studentene skal kunne oppnå det overordnede læringsutbyttet innenfor den gitte rammen av 30 studiepoeng.

For emne 1 *Treningslære og trening av hest* og emne 2 *Hestehold og stalldrift*, påpeker den sakkyndige fagpersonen at det er en viktig forutsetning at studentene har gode forkunnskaper for å kunne bestå disse to emnene uten problemer. Utdanningen har et svært bredt opptakskrav og vi vurderer at det bør snevres inn for å sikre at studentene har lik startkompetanse når de starter på utdanningen. Se vurdering under punkt 2.7 om opptakskrav, der vi vurderer at dere må endre utdanningens opptakskrav.

Den sakkyndige fagpersonen påpeker også at han er skeptisk til en så stor andel nettundervisning i en så praktisk utdanning. For emne 3 *Økonomi og administrasjon* og 4 *Markedsføring og kommunikasjon* kan nettundervisning være helt greit, mens for emne 1 og 2 vil det være fordelaktig med samlingsbasert undervisning. Vi anbefaler dere å gjennomføre mer stedbasert undervisning i emne 1 og 2.

Den sakkyndige fagpersonen påpeker også at det er viktig at emne 2 og 3 knyttes opp mot yrket som travtrener og at de ikke blir for teoretisk. Utover disse anbefalingene vurderer vi at emnene og temaene dekker de overordnede læringsutbyttene for utdanningen og er relevant for yrkesfeltet. Relevante forkunnskaper er derimot en viktig forutsetning og vi har derfor vurdert at utdanningens opptakskrav ikke er tilfredsstillende oppfylt.

2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1:

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

NOKUTs vurdering:

Dere har dokumentert et samarbeid som er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

I søknaden oppgir dere at dere satte sammen en referansegruppe bestående av representanter fra travnæringen i 2018. Referansegruppen skulle evaluere travtrenerutdanningen på 60 stp. Referansegruppen konkluderte med at travtrenerutdanningen må vitaliseres, at studieplanen må fornyes med flere nye temaer, og at Norsk Hestesenter må samarbeide bedre med aktørene i yrkesfeltet i videreutviklingen.

Dere har et utdanningsråd hvor det er med en representant fra travsport. Rådet har gitt styret råd og anbefalinger for å utvikle travtrenerutdanningen. Det Norske Travselsskap og Norsk Travtrenerforening har deltatt i arbeidet med emneinndeling, omfang, opptakskrav, og overordnet læringsutbyttebeskrivelser, samt identifisering av praksissteder.

Når utdanningen har blitt akkreditert, vil dere opprette eget fagråd for travtrenerutdanningen. Rådet vil bestå av en tidligere og en nåværende student, representanter fra Det Norske Travselsskap, Norsk Travtrenerforening, Norsk Hesteeierforbund og praksissted. Rådet vil ha møte minst en gang i året for å evaluere utdanningen og oppdatere studieplan, læringsutbyttebeskrivelser og læringsaktiviteter. Fagrådet vil også diskutere og gi innspill til markedsføring av utdanningen.

Norsk Hestesenter er medlem i den internasjonale utdanningsorganisasjonen European Trotting Schools Association (ETSA) hvor dere deltar i Erasmus+ prosjekter og studentene deltar i studentkonkurranser. Erasmus+ prosjektet som pågår nå har til hensikt å kvalitetssikre og markedsføre praksisplasser i de ulike landene som deltar i prosjektet.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1:

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

NOKUTs vurdering:

Det samlede læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet og tilstrekkelig for yrkesutøvelsen, men vi anbefaler sterkt at dere gjør et par endringer i læringsutbyttebeskrivelsene.

Læringsutbyttet gir stort sett en tilfredsstillende beskrivelse av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, og er i tråd med NKR. Noen av læringsutbyttebeskrivelsene er likevel svært generelle og lite fagspesifikke for yrket.

Her er noen eksempler på læringsutbytter som har generelle formuleringer og er lite fagspesifikke:

- *kan oppdatere sin yrkesfaglige kompetanse, har innsikt i egne utviklingsmuligheter og kan samhandle med aktører i næringen*
- *kan utforme realistiske planer for virksomheten, inkludert beregning av kost/nytteverdi og gi vurdering av finansieringsmuligheter*
- *har ferdigheter innenfor aktuelle deler av markedsføring og kommunikasjonsområdet med sikte på å kommunisere sine tjenester og tilbud til samarbeidspartnere og potensielle kundegrupper*

Det vil være en styrke om disse læringsutbyttene konkretiseres slik at fagområdet kommer tydeligere frem.

Videre påpeker vi at læringsutbyttet «forstår at kontakt med hest oppleves som særlig verdifullt i det moderne samfunn og hvordan nye arbeidsplasser kan skapes rundt hesten og hesteholdet» som er plassert under «kunnskap» bør flyttes til «generelle ferdigheter». Slike mindre endringer i læringsutbyttene er innenfor det dere har lov til å gjøre uten å måtte søke NOKUT om godkjenning av endringene.

Panelet av sakkyndige kommenterer at utdanningens omfang virker noe omfattende for 30 studiepoeng, og at utdanningen kun vil gi en innføring i f.eks markedsføring og kommunikasjon, og økonomi og administrasjon. Vi forutsetter at beslutningen om å endre utdanningens omfang fra 60 studiepoeng til 30 studiepoeng er en gjennomtenkt beslutning og at dere har gjort en grundig vurdering av at læringsutbyttene er overkommelige innenfor det nye omfanget.

Den sakkyndige fagpersonen påpeker at studentenes startkompetanse og erfaring med hest vil være sentralt for om studentene vil kunne gå rett ut i arbeid etter å ha fullført denne utdannelsen. Dette henger sammen med opptakskravet, som vi kommenterer utdypende under punkt. 2.7.

Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er gjengitt i vedlegg 1.

2.5 Omfang og nivå

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5:

«[...] Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. [...]»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-2:

«Utdanningen skal ha et omfang på 30, 60, 90 eller 120 studiepoeng, hvis det ikke er gitt unntak etter fagskoletilsynsforskriften § 42.»

NOKUTs vurdering:

Utdanningen har ifølge søknaden et omfang på 30 studiepoeng, og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Utdanningens omfang og nivå er i samsvar med regelverket.

Som nevnt under forrige punkt virker utdanningens omfang noe omfattende for 30 studiepoeng, og utdanningen vil trolig bli noe overfladisk. Vi forutsetter at det er en god grunn til at dere har valgt å redusere utdanningens omfang fra 60 studiepoeng til 30 studiepoeng og at beslutningen er nøye gjennomtenkt. Sakkyndig fagperson påpeker at det vil være mulig for studentene å oppnå læringsutbyttene på 30 studiepoeng, gitt at dere sikrer at studentene som tas opp har de nødvendige forkunnskapene. Se punkt 2.7 om opptakskrav, der vi vurderer at dere må snevre inn opptakskravet for å sikre at studentene har disse forkunnskapene.

2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 47:

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

NOKUTs vurdering:

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.7 Opptakskrav

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 7:

«Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...] eller tilsvarende realkompetanse.

[...]

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. [...]

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger. [...]

NOKUTs vurdering:

Opptakskravet er ikke i samsvar med regelverket, jf. fagskoleforskriften § 7 første og fjerde avsnitt og fagskoleforskriften § 18.

Opptakskravet til utdanningen er bestått videregående opplæring. Relevante fagbrev er hestefaget og hovslagerfaget.

I søknaden er det gitt lite informasjon om opptak på bakgrunn av realkompetansevurdering. Dette er regulert i fagskolens egen forskrift § 2-2:

- Søkerne må ha dokumentert hestefaglig kompetanse, herunder kvalifikasjoner som gir grunnlag for å gjennomgå teoretisk opplæring i det aktuelle fagområdet.
- Søkerne må ha tilfredsstillende lese- og skriveferdigheter.
- Søkeren må godtgjøre en grunnleggende innsikt i hestekunnskap, gjennom attester, referanser og/eller resultater.

Ved opptak på bakgrunn av realkompetanse skal søkere dokumentere kompetanse tilsvarende læringsutbyttet for det formelle opptakskravet. Det er uklart om det formelle opptakskravet er all fullført videregående opplæring eller kun fagbrev i heste- eller hovslagerfaget. I søknadskjema skriver dere at opptakskravet til studiet er *fullført og bestått videregående opplæring, jf. fagskoleloven § 16*. Videre skriver dere at *aktuelle fagbrev* er hestefaget med fagbrev og hovslagerfaget med fagbrev. Det er dermed uklart hvorvidt disse to fagbrevene kun er satt opp som eksempler på aktuelle fagbrev eller om det kun er disse to fagbrevene som utgjør det formelle opptakskravet.

For å sikre at studentene har lik startkompetanse, og de nødvendige forkunnskapene for å kunne oppnå utdanningens læringsutbytter, må dere snevre inn opptakskravet til å kun gjelde fagbrev i hestefag eller hovslagerfag. Sakkyndig fagperson påpeker at dette vil sikre at studentene som tas opp har de nødvendige forkunnskapene for å kunne gjennomføre utdanningen på så kort tid, samtidig som det gjør det mulig for dere å vurdere realkompetanse opp mot et konkret formelt opptakskrav. Søkere som ikke oppfyller det formelle opptakskravet, men som har tilegnet seg de nødvendige forkunnskapene gjennom annen erfaring, vil kunne bli tatt opp gjennom realkompetansevurdering.

For at det skal være samsvar mellom opptakskravet og utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, må dere snevre inn opptakskravet til å kun gjelde fagbrev i hestefaget og hovslagerfaget. Dersom dette er det egentlige opptakskravet må dere tydeliggjøre dette for NOKUT.

Spesielle opptakskrav

Søkere som oppfyller kravene for formelt opptak eller realkompetanse blir innkalt til opptaksprøve. I søknaden er følgende oppgitt om opptaksprøven:

- *Teoretisk prøve: grunnleggende hestekunnskap og refleksjonsoppgaver*
- *Samtale: personlig intervju om erfaringer, framtidsplaner, motivasjon etc.*
- *Travkjøring: gjennomføring av rutineløp eller prøveløp/totalisatorløp på travbane*

I deres forskrift gis det informasjon om at styret oppnevner opptakskomiteé.

§ 1-4 (2) Opptakskomiteen skal ta hensyn til følgende momenter hos søkerne:

- *Holdninger til dyr og mennesker, motivasjon og innstilling i forhold til å gå inn i yrket utdanningen kvalifiserer for*
- *Praktiske ferdigheter og fysiske forutsetninger*
- *Naturlige forutsetninger for å tilegne seg kunnskaper om faget*
- *Evne til å ordlegge seg og formidle praktiske ferdigheter og teoretiske kunnskaper overfor medarbeidere og ansatte*
- *Ovenstående forutsetninger skal vektlegges i den rekkefølge som de er nevnt, med særlig tanke på dyreetiske holdninger og søkerens formål ved valg av studietilbudet*

Vi viser til at fagskoleforskriften § 7 (4) åpner for at styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevant for fagskoleutdanningen. Med spesielle opptakskrav menes krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, autorisasjoner, karakter, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, sertifiseringer eller andre godkjenninger. Hvis det kreves opptaksprøve til en fagskoleutdanning, skal resultatet til opptaksprøven tas med i rangeringen, jf. fagskoleforskriften § 18. Dere har ikke gjort rede for hvordan opptaksprøven skal rangeres, jf. fagskoleforskriften § 18, noe dere må gjøre.

Intervju er ikke et tilleggskrav som regelverket åpner for. Selv om intervjuet kun er en del av opptaksprøven, må dere fjerne intervju som et krav for opptak til utdanningen. Forhold som holdninger, motivasjon, innstilling og naturlige forutsetninger for å tilegne seg kunnskap om faget, kan være utfordrende å måle på en rettferdig og objektiv måte i en opptaksprøve. Dere skal kunne begrunne alle forhold som ligger til grunn for vurdering av opptak. Dersom dere ønsker å ha intervju som en del av opptaksprøven må det være en form for opptakstesting av kompetanse, med klare og forutsigbare kriterier for hva studenten blir vurdert og målt etter. Dette er viktig i forbindelse med søkerens klagerett, og det at fagskolen skal kunne dokumentere hvilke faglige begrunnelser som er vektlagt i opptaket.

Dere har oppgitt at det skal gjennomføres skikkethetsvurdering i utdanningen og gjennom denne vurderingen vil dere kunne vurdere studentens faglige og personlige skikkethet for yrket.

For at fagskoleforskriftens bestemmelser knyttet til opptak skal være tilfredsstillende oppfylt må dere snevre inn det formelle opptakskravet til å kun gjelde fagbrev i hestefaget og hovslagerfaget, gjøre rede for hvordan opptaksprøven skal rangeres, samt fjerne intervju som et krav for opptak til utdanningen.

2.8 Politiattest

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 27:

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, kan fagskolen bestemme at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning. [...]»

NOKUTs vurdering:

Dere har oppgitt at det kreves politiattest for opptak til utdanningen, og kravet om politiattest er tilstrekkelig hjemlet i regelverket.

I søknaden viser dere til at dere krever politiattest for nåværende travtrenerutdanning og at studenter kan komme i kontakt med mindreårige som en del av undervisning eller praksisopplæring. Dere har ikke oppgitt hvilke(n) bestemmelse(r) i regelverket som gir dere rett til å innhente politiattest fra studentene. Ut ifra informasjonen dere har gitt i søknadsskjema anser vi at vilkårene for innhenting av politiattest er hjemlet i politiregisteret § 39.

2.9 Skikkethetsvurdering

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 26:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

NOKUTs vurdering:

Skikkethetsvurderingen som skal gjøres i utdanningen, er tilstrekkelig hjemlet i regelverket.

I søknaden oppgir dere at nåværende travtrenerutdanning stiller krav om skikkethetsvurdering. Ekstrahjelp og besøkende i staller er ofte barn og ungdom, og en travtrenerstudent utdannes til å drive egen travstall og må forholde seg til denne gruppen. Utover dette har dere ikke begrunnet hvorfor utdanningen oppfyller vilkårene i §§ 26 og 27, men vi anser likevel at utdanningen oppfyller vilkårene.

2.10 Fagmiljø og sensorer

2.10.1 Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen – størrelse og kravspesifikasjon

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3:

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.

[...]

Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. [...]»

NOKUTs vurdering:

Fagmiljøet oppfylder regelverkets krav til kompetanse, men ikke kravet knyttet til fagmiljøets størrelse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3.

Dere har levert kravspesifikasjon og tabell med oversikt over fagmiljøet. I kravspesifikasjonen har dere oppgitt hvilken kompetanse til det samlede fagmiljøet, samt mer konkret til hvert emne. Samlet sett skal fagmiljøet ha oppdatert yrkeserfaring, utdanningsfaglig kompetanse og en relevant formell utdanning på minimum fagskolenivå. Dere skriver at undervisere som skal ansettes i fast stilling må ha pedagogikk i fagkretsen eller PPU. For innleide timelærere kan undervisningserfaring eller interesse for undervisning erstatte kravet om formell pedagogisk kompetanse. Det skal være ansatte med formell utdanning som travtrener, veterinær, økonomi og administrasjon, markedsføring/ kommunikasjon og fagbrev i hovslagerfaget. Til hvert emne er det spesifisert hvilken formell kompetanse som er et krav og hvilket nivå utdanningen skal være på. Kompetansen som er oppgitt i tabellen for fagmiljøet stemmer godt overens med kravene i kravspesifikasjonen.

I kravspesifikasjonen stiller dere også krav til faglig ansvarlig og utdanningsfaglig ansvarlig. Til førstnevnte er det krav om faglig relevant utdanning på minimum fagbrevnivå, samt minimum 8 års relevant yrkeserfaring. Dette samsvarer med vedkommende som er ansatt som faglig ansvarlig. Til utdanningsfaglig ansvarlig har dere satt krav om høyere utdanning innen pedagogikk, samt kompetanse og erfaring med nettpedagogikk, og kompetanse og erfaring med bruk av verktøy for gjennomføring av nettutdanning. Dere stiller også krav om erfaring fra arbeid i fagskole og med nettbasert undervisning. Dette samsvarer med kompetansen til personen som skal være utdanningsfaglig ansvarlig. Vi vil anbefale at dere stiller krav om PPU, eller annen pedagogisk utdanning rettet mot læring av voksne, i kravspesifikasjonen. Vi ser at vedkommende som skal være utdanningsfaglig ansvarlig har PPU, men dersom det

skal bli aktuelt å ansette en annen utdanningsfaglig ansvarlig senere bør dere sikre at kravspesifikasjonen stiller krav om utdanningsfaglig utdanning tilpasset utdanningens art – som for eksempel PPU, lektorutdanning eller yrkesfaglærer. Generell høyere utdanningen innen pedagogikk er vanligvis ikke tilstrekkelig utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig.

Kravspesifikasjonen inneholder ikke krav til fagmiljøets størrelse. I søknaden har dere oppgitt at 8 ansatte skal bidra inn i utdanningen med totalt 0,5 årsverk. 0,3 av årsverkene utgjøres av fast ansatte. Når utdanningen er i full drift, vil forholdstallet mellom faglige årsverk og heltidsekvivalenter være 0,3: 3 (6 deltidsstudenter). Dere må oppgi krav til fagmiljøets størrelse i kravspesifikasjonen for at fagskoletilsynsforskriften § 2-3 avsnitt 3 skal være tilfredsstillende oppfylt.

2.10.2 Den utdanningsfaglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3:

«Utdanningen skal ha en [...]

b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

NOKUTs vurdering:

Den utdanningsfaglige ansvarlige har relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Den utdanningsfaglige ansvarlige har også ansvar som faglig ansvarlig. Vedkommende har ifølge tabellen for fagmiljøet PPU, lang undervisningserfaring og har utviklet kompetansegivende nettkurs ved Norsk Hestesenter fra 2016 til dd.

Kravene som stilles til utdanningsfaglig ansvarlig i kravspesifikasjonen er høyere utdanning innen pedagogikk, kompetanse og erfaring med nettpedagogikk, og kompetanse og erfaring med bruk av verktøy for gjennomføring av nettutdanning. Det er samsvar mellom kravspesifikasjonen og utdanningsfaglig ansvarliges kompetanse. Vi anbefaler likevel at dere stiller krav om PPU, lektorutdanning eller yrkesfaglærer til utdanningsfaglig ansvarlig i kravspesifikasjonen deres. Se vurdering under punkt 2.10.2 om kravspesifikasjonen.

2.10.3 Den faglig ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3:

«Utdanningen skal ha en

a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for

utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.»

NOKUTs vurdering:

Faglig ansvarlig har faglig relevant utdanning i tråd med regelverket, og det er dokumentert at vedkommende er tilsatt i minimum 50 prosent stilling.

Den faglig ansvarlige er ansatt i 100 prosent stilling som avdelingsleder ved fagskolen. Vedkommende har lang erfaring fra bransjen, blant annet som stallmester ved Norsk Hestesenter fra 1998 -2019. Vedkommende har følgende formelle kompetanse:

- grunnfag pedagogikk (60 studiepoeng)
- praktisk-pedagogisk utdanning (60 studiepoeng)
- hest, ernæring og avl (15 studiepoeng)
- programproduksjon for video/tv (30 studiepoeng)
- fagbrev hestefaget
- den norske travtrenerskole (forløper til fagskoleutdanning travtrenere).

For faglig ansvarlig stiller dere krav om minimum 8 års relevant erfaring, men dere har ikke stilt krav om fagspesifikk kompetanse i kravspesifikasjonen. Dere stiller kun krav om faglig relevant utdanning, minimum fagbrev. Betingelsen for at vi vurderer kravet som oppfylt, er at dere endrer kravspesifikasjonen slik at dere også der stiller tydelige krav til kompetanse og ansettelsesforhold for faglig ansvarlig.

2.10.4 Sensorenes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

NOKUTs vurdering:

Sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.

Ifølge kravspesifikasjonen skal sensorer ha oppdatert fagkunnskap og kompetanse fra yrkesfeltet, tilpasset oppdraget som skal utføres. Innenfor fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning. Dere krever minst fem år yrkespraksis.

2.10.5 Praksisveiledernes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

NOKUTs vurdering:

Det er sikret at praksisveilederne har tilstrekkelig kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Dere opplyser at eksterne praksisveiledere har eller skal ha følgende kompetanse:

Praksisveileder må ha fullført travtrenerutdanning og har vært aktiv yrkesutøver i over 5 år. Norsk Hestesenter vil tilby obligatoriske kurs eller veiledningsmateriale til dem som skal være veiledere.

Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser hentet fra søknadsskjema

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om begreper, teorier, treningsmetoder og utstyr som brukes i treningsarbeidet.
- har innsikt i relevante lover og forskrifter, bransjestandard hest og reglement for travsport i Norge
- har kunnskap om hestehold og stalldrift for å kunne ivareta hestevelferd og sikkerhet
- har kunnskap om etablering, ledelse og drift av en trenerstall
- har bransjerelatert kunnskap om økonomi og markedsføring
- forstår at kontakt med hest oppleves som særlig verdifullt i det moderne samfunn og hvordan nye arbeidsplasser kan skapes rundt hesten og hesteholdet.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende faglig kunnskap om treningsmetoder og ivareta hestens behov i treningsarbeidet
- kan finne, bruke og henvise til informasjon og fagstoff som er relevant for en travtrener og ut fra dette velge faglige løsninger for hestehold og drift av stallen
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kompetanse, har innsikt i egne utviklingsmuligheter og kan samhandle med aktører i næringen.
- kan utforme realistiske planer for virksomheten, inkludert beregning av kost/nytteverdi og gi vurdering av finansieringsmuligheter
- har ferdigheter innenfor aktuelle deler av markedsføring og kommunikasjonsområdet med sikte på å kommunisere sine tjenester og tilbud til samarbeidspartnere og potensielle kundegrupper

Vedlegg 2: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Forlagsredaktør Ingvild Skjetne, Pedlex Norsk Helseinformasjon (panelleder)

Skjetne er utdannet sykepleier. I tillegg har hun pedagogisk og samfunnsfagligutdanning og har en mastergrad i yrkespedagogikk. Hun har variert undervisningspraksis innenfor helsefagene på ulike nivåer, både høyskole, videregående og fagskole. I de senere årene har hun hatt ansvar for opplæring av veiledere for «Menn i helse». Skjetne har sittet i en rekke utvalg, arbeidsgrupper og fagnemnder for helsefag på aktuelt nivå. Hun var Helsedirektoratets sekretær for NUFHO (Nasjonalt utvalg for fagskole – helse- og oppvekstfag) 2016–2018. Skjetne har skrevet lærebøker for opplæringen i helsearbeiderfaget, portørfaget og helsesekretær hvor blant annet service, hygiene og HMS er temaer. Nylig har hun i forbindelse med Fagfornyelsen deltatt i utvikling av læreplaner for Vg1 helse- og oppvekstfag og Vg2 & Vg3 helsearbeiderfag. Skjetne har vært sakkyndig for NOKUT tidligere.

- **Ph.d Signe Tretteteig, Aldring og Helse**

Signe Tretteteig er sykepleier med videreutdanning i geriatri. Hun har en master i klinisk helsearbeid fra 2009 og en ph.d fra 2017 ved Universitetet i Oslo, medisinsk fakultet. Sin praktiske erfaring har hun som sykepleier og faglig leder på ulike sykehjemsavdelinger i kommunehelsetjenesten, og ved utredningsavdeling for hukommelsessvikt i spesialisthelsetjenesten. Fra 2008 til 2013 jobbet hun som studieleder i Aldring og helses nyetablerte nasjonale fagskole ved studieretningen demens og alderspsykiatri. I tillegg til rollen som studieleder bestod dette arbeidet i å utvikle skolens form og innhold. Tretteteig har vært redaktør for læreboka «Demensboka. Lærebok for helse- og omsorgspersonell» utgitt på Forlaget Aldring og helse i 2016. Boka er skrevet for fagskolestudenter. Hun har også vært redaktør for en ny lærebok «Psykiske sykdommer hos eldre. Lærebok for helse- og omsorgspersonell», som ble utgitt i 2020.

- **Dosent Kirsten Flaten, Høyskolen på Vestlandet (HVL)**

Kirsten Flaten er dosent i spesialpedagogikk ved Høgskulen på Vestlandet (HVL).

Hun har lærerutdanning, samt hovedfag i psykologi (NTNU) og master i spesialpedagogikk (USA), og lang yrkeserfaring fra bl.a. PPT og BUP. Flaten underviser i pedagogikk, spesialpedagogikk, psykisk helse og psykologi på HVL. Hun har publisert en rekke artikler og bøker, blant annet boken Et helt vanlig barn utgitt av Cappelen Damm i 2018.

- **Student Bendik Mong, Fagskolen i Viken**

Bendik Mong har fagbrev som dataelektroniker og jobbet innen feltet i 5 år. Nå går han på Industriell digitaliserings linjen på Fagskolen i Viken (Fiv) avdeling Kongsberg. Han har hatt tillitsverv i videregående skole, Militæret og Fagskolen der han nå sitter som studentrådsleder for FiV avdeling Kongsberg og nestleder for det sentrale studentrådet i FiV. I tillegg til det sitter han som valgkomitemedlem i ONF. Nylig har han i samarbeid med det sentrale studentrådet i FiV sikret studentenes rett på honorering på arbeid for FiV og møtevirksomhet i den sammenheng.

I tillegg har NOKUT innhentet en uttalelse fra en sakkyndig fagperson:

- **Bjørn Steinseth, Travtrener og siviløkonom**

Bjørn Steinseth er travtrener og driver en av Norges største travstaller. Han har utdanning som siviløkonom fra handelshøyskolen BI (1994-98) og har travtrenerutdanning fra Norsk Hestesenter, Starum (2004). Han har på nåværende tidspunkt ansvar for rundt 100 hester. I dag arbeider han med avl/oppdrett og temming/innkjøring av hester, og reiser rundt på travkjøring i Norge og Sverige med ferdige løpshester. Steinseth har tidligere også deltatt inn i faget "økonomi og ledelse" ved Starum (nå Norsk Hestesenter AS). Dette var i perioden 2012-2014.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 fjerde avsnitt.



DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO